

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžp/6/2013
Identifikačné číslo spisu:	8012200611
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8012200611.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne obchodnej spoločnosti LUX, s. r. o., so sídlom Za Kalváriou 118, Prešov, IČO: 35 478 598, zastúpenej JUDr. Slavomírom Dubjelom, advokátom so sídlom Štefánikova 26, Košice, proti žalovanej Obci Ľubotice, so sídlom Čsl. Letcov 2, Ľubotice, zastúpenej JUDr. Rastislavom Strakom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Hviezdoslavova 9, Bardejov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. H/2011/1384/108-Se zo 06. marca 2012, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, č. k. 1S/74/2012-55 z 23. januára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove, č. k. 1S/74/2012-55 z 23. januára 2013 v napadnutej časti p o t v r d z u j e .

Žalobkyňa j e p o v i n n á zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v sume 81,46 eura v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu žalovanej JUDr. Rastislava Straku, vedený v UniCredit Bank, pobočka Bardejov, č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením z 23.01.2013, č. k. 1S/74/2012-55 Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) pre späťvzatie žaloby zastavil podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v spojení s § 250h ods. 2 veta pred bodkočiarkou konanie o preskúmanie rozhodnutie žalovanej č. H/2011/1384/108-Se zo 06.03.2012, ktorým žalovaná ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy podľa § 2 písm. a/, e/ zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce, na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 416/2004 Z. z.“) a ako príslušný stavebný úrad podľa § 117 ods. 1 zákona č. 50/1076 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) povolila podľa § 66 ods. 1 stavebného zákona stavbu „Čerpacia stanica PHM - N.“ na ulici C. v S..

Zároveň podľa § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou OSP zaviazal krajský súd žalobkyňu nahradiť žalovanej trovy prvostupňového konania v sume 159,17 eura, na účet jej právneho zástupcu do 10 dní od právoplatnosti uznesenia.

Uvedené uznesenie krajského súdu v časti náhrady trov konania napadla žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolaním domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd určí, že „žaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania“.

Žalobkyňa sa nestotožnila s odôvodnením krajského súdu, že zavinila zastavenie konania, nakoľko zobrala svoju žalobu podanú dňa 17.08.2012 späť po tom, čo po podaní tejto žaloby došlo k odstráneniu väd predmetného rozhodnutia a síce k vydaniu rozhodnutia dňa 31.08.2012 o doprnom napojení stavby čerpacej stanice na cestu I. triedy č. 9/2012/04195-02 a rozhodnutie o určení použitia trvalého dopravného značenia č. 9/2012/04126-02. Mala preto za to, že žaloba bola podaná v celom rozsahu dôvodne a nebyť následných úkonov stavebníka po podaní žaloby, muselo by jej byť vyhovené.

Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla uznesenie krajského súdu v napadnutej časti potvrdiť poukazujúc na to, že tvrdenia žalobkyne, ktoré uvádza v dôvodoch svojho odvolania, nemajú oporu v spisovom materiáli. Podľa žalovanej žalobkyňa podala žalobu bez toho, aby poznala obsah príslušného spisového materiálu týkajúceho sa stavebného konania, čím zapríčinila konanie vo veci samej.

Zároveň žalovaná žiadala priznať aj náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 81,46 eura.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) po prejednaní veci v rozsahu a z dôvodov uvedených v napadnutom odvolaní (§ 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) vychádzajúc z obsahu pripojeného spisového materiálu dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno priznať úspech.

Vzhľadom na ustanovenie § 246c ods. 1 veta druhá OSP, v zmysle ktorého opravný prostriedok podľa piatej časti OSP je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti, a v ustanovení § 250h ods. 2 OSP, ktoré (spolu s § 250k OSP) osobitne upravuje náhradu trov konania v správnom súdnictve, možnosť podať odvolanie zakotvená nie je. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sa v prvom rade zaoberal prípustnosťou odvolania proti rozhodnutiu o náhrade trov konania.

Správne súdnictvo upravené v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku v ustanovení § 250k a § 250h ods. 2 za bodkočiarkou rieši otázku náhrady trov konania, avšak nerieši rozhodovanie o trovách konania pri podanom odvolaní voči prvostupňovému súdnemu rozhodnutiu. Na uvedenú situáciu v zmysle § 246c ods. 1 veta prvá OSP preto možno primerane použiť ustanovenia tretej časti a štvrtej časti OSP. Keďže podľa OSP je odvolanie zásadne prípustné, s výnimkami v zákone presne stanovenými, medzi ktorými sa odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania nenachádza a ustanovenie § 250ja ods. 1 a 2 OSP upravuje iba prípustnosť odvolania pri rozhodovaní vo veci samej, v predmetnom prípade odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania prvostupňového súdneho rozhodnutia treba pripustiť vzhľadom na ustanovenie § 246c ods. 1 OSP, § 201 OSP a § 202 OSP.

Podľa § 250h ods. 2 OSP až do rozhodnutia súdu môže žalobca vziať žalobu späť; ak žalovanému medzitým vznikli trov konania, rozhodne súd o ich náhrade.

Citované zákonné ustanovenie vo vete za bodkočiarkou upravuje výnimočné priznanie náhrady trov konania žalovanému pre prípad späťvzatia žaloby, a to trov, ktoré žalovaný vynaložil po tom, čo žalobca podal žalobu. Predpoklady uvedené v tomto ustanovení nemajú spoločné znaky s § 250k ods. 1 OSP, ktoré sa viažu na výsledok, resp. úspech v konaní a v zmysle ktorého nemožno náhradu trov konania priznať nikomu inému iba úspešnému žalobcovi. Rozhodnutie o náhrade trov konania žalovaného podľa § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou OSP bude prichádzať do úvahy najmä v prípade neodôvodnených žalôb a je výnimkou zo zásady, že v správnom súdnictve nemožno priznať náhradu trov konania úspešnému žalovanému, nakoľko to ustanovenie § 250k ods. 1 OSP v zásade vylučuje.

Aj v správnom súdnictve však žalobca môže vziať žalobu späť z dôvodov, ktoré neznameniajú neúspech,

ale sú v príčinnej súvislosti s legalizáciou postupu a rozhodovania správneho orgánu (napr. v dôsledku autoremedúry alebo ako v danej veci v dôsledku zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia ústredným orgánom štátnej správy v mimo odvolacom konaní).

Zo zákona nevyplýva jednoznačne, či súd v tomto prípade môže aplikovať ustanovenia upravujúce náhradu trov konania v tretej časti OSP alebo má aplikovať iba ustanovenie § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou OSP, ktoré nasvedčuje tomu, že bez zreteľa na ďalšie v prípade späťvzatia žaloby, treba žalovanému vždy priznať náhradu trov konania, ktoré vynaložil.

Vychádzajúc z účelu zákonnej úpravy náhrady trov konania, systematickej súvislosti ako aj požiadavky ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky) ako aj zo zásady, že všetky štátne orgány majú ústavou určenú povinnosť uplatňovať právnu normu v súlade s ústavou, pričom zo zásady ústavne konformného výkladu vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb (pozri k tomu bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. PL. ÚS 15/98, sp. zn. III. ÚS 341/07 či sp. zn. II. ÚS 148/06), podľa názoru najvyššieho súdu v danom prípade aplikácia zodpovednosti za procesné zavinenie na zastavení konania v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP neprichádza do úvahy.

V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu nebolo sporné, že žalobkyňa vzala žalobu späť bez uvedenia dôvodu. Až následne v odvolaní tvrdila, že tomu bolo tak preto, že žalovaná vydala k stavebnému povoleniu, ktoré bolo napadnuté žalobou ďalšie rozhodnutia, „čím odpadla potreba ďalšieho konania vo veci“.

K tomuto tvrdeniu žalobkyne ako aj k jej tvrdeniu, že „nebyť následných úkonov stavebníka po podaní žaloby, muselo by jej byť vyhovené“ najvyšší súd aj na doplnenie dôvodov uznesenia krajského súdu dáva do pozornosti, že v stavebnom konaní koná obec nie ako orgán samosprávy, ale v prenesenej pôsobnosti ako orgán štátnej správy (§ 2 písm. e/ zákona č. 416/2004 Z. z. a § 117 ods. 1 stavebného zákona) a jej rozhodnutie možno napadnúť odvolaním na druhostupňovom správnom orgáne (t. č. na obvodnom úrade v sídle kraja - § 2 ods. 1 zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.09.2013, predtým do 31.12.2012 na krajskom stavebnom úrade). Poučenie o možnosti podať odvolanie je správne uvedené aj v rozhodnutí žalovanej zo 06.03.2012 č. H/2011/1384/108-Se, ktoré žalobkyňa napadla žalobou na súde.

Podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (konanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP).

Z citovaného zákonného ustanovenia § 247 ods. 2 OSP nesporne vyplýva jedna zo zákonných podmienok preskúmania rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a to, že musí ísť o právoplatné rozhodnutie správneho orgánu vydaného v správnom konaní, ktoré nadobudlo právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú. Musí ísť teda o rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť až po povinnom využití riadneho opravného prostriedku v správnom konaní (v danom prípade odvolanie). Preto sa zásadne svojich práv žalobou proti rozhodnutiu správneho orgánu nemôže domáhať ten, kto v správnom konaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvej inštancie odvolanie nepodal.

Ak teda žalobkyňa podala žalobu proti rozhodnutiu obce, ktorá v danom prípade konala ako správny orgán (nie ako orgán samosprávy) v stavebnom konaní, žaloba bola podaná proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom súdneho prieskumu na základe žaloby, a aj keby nedošlo k jej späťvzatiu, krajský súd by musel konanie o nej zastaviť podľa § 250d ods. 3 OSP z dôvodu, že žaloba smerovala proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom.

Preto tvrdenie žalobkyne, že jej žalobe by muselo byť vyhovené je mylné nemajúce oporu v zákone a v spisovom materiáli.

Späťvzatie žaloby v danom prípade malo teda za následok zastavenie konania z dôvodu na strane žalobkyne, a preto krajský súd rozhodol vecne správne, ak žalovanej priznal náhradu trov konania podľa § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou OSP (z tohto dôvodu nebol daný žiadny zákonný dôvod na povolenie odkladu výkonu rozhodnutia, ale ani na nariadenie pojednávania).

Vychádzajúc z uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací uznesenie Krajského súdu v Prešove v časti náhrady trov prvostupňového konania podľa § 250ja ods. 3 a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 v spojení s § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou OSP a priznal v odvolacom konaní úspešnej žalovanej ich náhradu za jeden úkon právnej služby v zmysle ich vyčíslenia právnym zástupcom žalovanej (§ 151 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) - podanie vyjadrenia v časti náhrady trov konania 04.03.2013 1 úkon á 60,07 eura (správne mohol právny zástupca účtovať 65,08 eura) + 1 x režijný paušál á 7,81 eura + 20 % DPH 13,50 eura, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 81,46 eura (§ 11ods. 4, § 14 ods. 3 písm. b/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov).

Náhradu trov konania zaplatí žalobkyňa na účet právneho zástupcu žalovanej v súlade s § 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.